

PERSBERICHT

I.J. de Kramer-prijs voor 2012, uitgereikt in Sonsbeek te Arnhem.

Tijdens de najaarsbijeenkomst van TIMS Nederland en Vlaanderen op 10 november, heeft Peter Tergau (voorzitter) de I.J. de Kramer-prijs 2012 ter grootte van € 2.000,- uitgereikt.

Voorgrond v.l.n.r.: Peter Tergau en Frank Becuwe
Achtergrond v.l.n.r.: Erik Stoop, Lieven Denewet en Ton Meesters

Deze publicatieprijs werd toegekend aan de Vlaamse auteur: **Frank Becuwe** voor zijn boek:

In de ban van Ceres: klein- en grootmaalderijen in Vlaanderen (ca. 1850 – ca 1950)

Het oordeel van de jury luidde:

Het werk van **Becuwe** draagt als titel op de stofwikkel *In de ban van Ceres*. We nemen aan dat je, als je het boek in een boekhandel ziet liggen, dan niet meteen door hebt waarover het handelt. Pas bij het openen bemerken we de verhelderende ondertitel *Klein- en grootmaalderijen in Vlaanderen*. Het boek bestudeert de evolutie in het maalbedrijf in Vlaanderen. Er bestond tot nog toe een belangrijk hiaat in dat onderzoek. Men bleef en blijft zich teveel toeleggen op het wind- en watermolenbedrijf. De evolutie daarna bleef veelal onbesproken: de sloop van een wind- en watermolen vormde vaak ook het eindpunt van de studie.

Aldus was nog nauwelijks onderzoek gewijd aan het verhaal van de zeer geleidelijke omschakeling van wind- en waterkracht naar mechanische kracht, van de kleinmaalderij tot grote bloemmaalderijen.

De auteur pluisde alle mogelijke bronnen uit: archieven, gedrukte bronnen, mondelinge bronnen, literatuur. Je kunt deze allemaal terugvinden in de bibliografie, het dankwoord en in de 1474 (!) voetnoten. Die talrijke voetnoten illustreren de werkwijze van de auteur. Hij zoekt zeer vele voorbeelden

(zoals het voorkomen van een bepaald type walsenstoel in specifieke molens en maalderijen), maar gelukkig beperkt hij zich niet tot het documenteren. Zijn zelf bijeengezochte gegevens dienen als basis om tot analyse en synthese te komen. Hij legt verbanden tussen de opkomst van stoom en het afkalkend wind- en watermolenbestand. Hij zoekt de verhouding tussen de kleine landelijke maalderij (vaak nog een molen met een hulpmotor) en de grote bloemmaalderijen die in steden en aan kanalen oprezen. Algemeen economische factoren, zoals de invoer van Amerikaans graan en de vastgestelde broodprijzen, hadden eveneens een grote weerslag in de evolutie van het maalderijwezen.

Jammer genoeg ontbreken er indexen op plaats- en persoonsnamen. Met de huidige digitale verwerkingsmogelijkheden is dat geen monnikenwerk weer. Zo duurt het even om die standaardmolen van Houthem bij Ieper terug te vinden, waarvan de molenkast precies in een bepaalde stand gericht moest worden om de molenstenen te laten aandrijven door een externe stoommachine. Overigens een prachtig staaltje van creatieve samenwerking tussen twee energievormen...

Conclusie

De grote verdienste van de auteur is dus dat hij, naast het uitgebreide bronnenonderzoek, er goed in slaagde om - op basis daarvan - tot goed gefundeerde vaststellingen te komen. We kunnen deze lezen in zijn samenvatting, die ook in het Frans en het Engels is weergegeven.

De jury voor 2012 bestond uit:

- Lieven Denewet, Hooglede
- Ton Meesters, Breda
- Erik Stoop, Woerden

Publicatiegegevens:

De studie is te bestellen bij het Agentschap **Onroerend Erfgoed**, Koning Albert II-laan 19 bus 5 te 1210 Brussel (www.vioe.be), of is te downloaden via: <https://oar.onroenderfgoed.be/item/261>
<https://oar.onroenderfgoed.be/item/261>

Foto: Popke Timmermans.

Het volledige **juryrapport** en dit **persbericht** zijn binnenkort te raadplegen op de website:

www.molenkunde.eu

Neem voor verdere informatie contact op met het secretariaat, secretariaat@molenkunde.eu

Sint Pancras, 19 november 2012.